

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 »
3 luni	8 »
Srăinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDAȚIA & ADMINISTRAȚIA

BUCHUREȘTI
11 — Strada Artei — 11
In dosul Palatului Justiții

Anunțăm cu plăcere că, în unul din numerele viitoare, vom publica continuarea studiului interesant asupra «Contului curent», datorit penei d-lui V. Dimitriu, profesor de drept comercial la Universitatea din Iași, studiu a cărui început s'a publicat în anul expirat, și a cărui urmare unii din cititorii noștri îl așteaptă cu o legitimă nerăbdare.

CODICELE HAMMURABI, REGELE BABILONIEI

Cititorii noștri sperăm că nu vor lua în rău faptul că în câte-va numere vom sacrifica întru cât-va actualitatea pentru a face puțină arheologie juridică, publicând Codicele lui Hammurabi, regele Babiloniei.

Acest codice considerat de mai mulți învățați ca cel mai vechi codice cunoscut în zilele noastre, a fost descoperit, sunt abia două ani, în ruinele de la Susa, și a fost tradus întei în limba franceză de d. V. Scheil și apoi în limba germană de d. dr. Hugo Winkler. Colaboratorul nostru d. I. Tanoviceanu, profesor la facultatea de drept din București, spre a putea să facă acest codice cunoscut și juristilor români, s'a servit de ambele traduceri, atât de cea franceză, cât și de cea germană. În același timp, un avocat român din Austro-Ungaria, d. dr. Aureliu Olteanu, trimițând un studiu interesant asupra acestui codice, în care utilizează cercetările învățaților germani asupra culturai și vieții babilonene, am crezut că este bine să-l publicăm ca o introducere explicativă a Codicelui Hammurabi.

Credem că cititorii noștri vor aprecia această lucrare de mare importanță, precum și silințele pe cari ni le dăm ca revista *Curierul Judiciar* să fie la înălțimea misiunii sale.

REDAȚIUNEA

SUMAR:

MODIFICĂRILE CODULUI PENAL, de d-l Stelian Popescu.

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ:

Tribunalul Comercial Ilfov: *Societ. Anonimă Speranța cu L. Ruzichka*;

Câte-va cuvinte asupra Proiectului de lege pentru adăugirea a trei aliniate la art. 55 din L. Org. Jud. din 1890, deus în Cameră din inițiativa parlamentară de d-l Gr. V. Maniu;

Informațiuni.

Modificările Codului penal

D-l Stelian Scriban, amicul nostru, într'unul din numerele trecute ale *Curierului Judiciar*, și sub titlul de mai sus, se ocupă de marea și dificila problemă a reformei Codului nostru penal pe care d-l Ministru al Justiției 'și-ar fi propus să o facă.

Nu știu, care sunt adevăratele intenții ale d-lui Ministru în această privință, și nici cunoaștem

punctul de privire sub care d-sa, vrea să întreprinză această reformă neapărată, — fiind mai multe părți, pe care se poate ataca dispozițiile actualului codice penal. De asemenea nu cunoaștem nici materialul adunat până în prezent, și de care ar fi nevoie a se folosi în o viitoare reformă, totuși, de la început credem, că pentru a se face o reformă în sensul ideilor preconizate, de d-l Scriban, este neapărată trebuință de studii și discuții întinse, asupra principiilor noi ce ar trebui introduse în cod și nu puțin timp ar reclama în acest cas, o asemenea lucrare.

Viața parlamentară ne arată, pe zi ce trece, că asupra chestiilor de principii se angajează între oratori adevărate lupte de vorbe și de idei, ce reclamă și absorb timp îndelungat pentru discuție și ca atare, în împrejurările de față, cum nu este timp de pierdut, sesiunea corpurilor legiuitoare fiind pe sfârșite, nu o ast-fel de modificare de principii se poate face.

Din această cauză credem, că părerile emise de d-l Scriban, de și foarte bune în principii, ele nu pot fi de o cam dată și repede puse în aplicare. Ar fi însă alte modificări mult mai urgente, cari ar reclama foarte puțin timp și de studii și de discuțiune, cari ar putea fi ușor introduse în lege, asupra cărora cu modestie am mai atras atențiunea altă dată ⁽¹⁾, și între altele ar fi și următoarele:

1. Judecata la jurați, pe zi ce trece, ne rezervă tot mai multe surprize. Această instituție eminentă populară, n'a prins de loc rădăcinii în țara noastră, cu toate că au trecut 40 ani de când s'a introdus și din nefericire argumentul adus, — că ea nu 'și îndeplinește rolul, din cauza lipsei de cultură în care se găsește poporul, — nu este de ajuns pentru a motiva menținerea ei mai departe, în speranța extinderii culturai în masele poporului.

Condițiunile de capacitate pentru a fi admis între jurați, bazate pe cens, pe știința de carte,

(1) Vezi Revista de Sociologie anul 1900.

pe locul ocupat în societate, arată o dată mai mult că nu cultura este cauza principală pentru care judecata la jurați, lasă așa de mult de dorit.

Inmulțirea extraordinară a cunoștințelor despre univers și lume în general, divisiunea tot mereu crescândă a ocupațiilor și a muncii, cunoașterea din ce în ce mai bine a persoanei umane și a facultăților ei psihice, fac să nu poată fi judecător desăvârșit oricine și la oricare moment. Dacă în afacerile de resortul judecății, și mai ales al judecății din punctul de vedere penal, toți câți au un creier, sunt gata să și dea o părere, să condamne sau să achite, să absolve sau să glorifice pe cine-va într-o afacere oare-care, bazându-se numai pe ce se zice și ce se aude, fără o cercetare amănunțită din parte-le, apoi lucrul se schimbă, când de la cea judecată vei cere răspundere, și vei obliga-o la cercetarea naturii umane în toată subtilitatea ei. Atunci nu mai se poate vedea, că a fi judecător, nu e lucru ușor, că e nevoie de o preparațiune specială, și de o cunoștință adâncă atât a faptelor și mersului vieții oamenilor în societate, cât și a naturii omenești în special.

Din această cauză, judecata la jurați a păcătuit în tot-d'a-una. Dar, nu de condamnarea în total a juriului penal, voesc a vorbi eu în acest modest loc, ce mi s'a îngăduit de direcția revistei, ci de ceea-ce ar fi util și ușor de făcut în acest moment.

Loviturile cari au cauzat moartea, calificate crimă după dispozițiile actualului Cod penal, s'au înmulțit peste măsură, iar judecata juraților în asemenea cazuri, departe de a pune frâu oarecum, prin condamnarea cât de ușoară și dată măcar numai în vederea exemplului, lasă atât de mult de dorit, că achitările cresc în proporție îngrijitoare. Constatările statistice dau spuselor mele, o așa de mare valoare, că nu mai este nevoie de a insista mai mult. Intre anii 1890—1894 inclusiv, în toată țara au fost 1492 de acuzați pentru loviri, cari au cauzat moarte și din aceștia numai 799 au fost condamnați, restul achitați.

În vederea acestora, ar trebui neapărat, corecționalizat acest fapt și urmările ar fi cât se poate de folositoare, pentru mersul moral și stabilirea acestui soi de criminalitate.

Tot atât de rău stăm, din acest punct de vedere și cu crimele de *incendiū*. Judecata acestor crime, de către juriul penal, a ajuns a fi o parodie a judecății.

Nici una dintre crime, nu se făptuește mai cu ușurință și mai cu multă fineță de cât incendiul; nici una, nu lasă ca ea așa de puține urme, despre săvârșirea ei; nici într'un cas nu se presintă mai multe dificultăți pentru instrucțiune

în stabilirea probelor și mai multă ușurință în apărare, ca în materie de incendiū. În adevăr, este suficient, ca criminalul cât de puțin abilar fi să fi avut timp a se depărta, măcar cu câte-va sute de metri de locul crimei, pentru ca totul să fie pierdut, pentru ca instrucția să nu se mai poată face, pentru ca oricare presupțiune cât de puternică să nu aibă nici o valoare pentru juriu, care vrea nici mai mult nici mai puțin, în asemenea materie să i dai pe criminal chiar în momentul când pune foc.

Din cauza achitărilor, incendiile de asemenea s'au înmulțit foarte și tot statistica arată, că din 270 acuzați pentru incendiū trimiși la jurați între anii 1890—1894 inclusiv, numai un mic număr au fost condamnați ⁽²⁾ restul achitați.

Neapărat necesar ar fi și corecționalizarea acestui fapt penal, lucrarea nu ar necesita nici multă vreme, nici multă muncă, prin utilizarea unui precedent ingenios, datorit distinsului fost Minist. de justiție d-l Al. Marghiloman care,—plecând de la idea, că anunțând o modificare integrală și radicală a codului penal, nu vor lipsi nesfârșitele discuții pro sau contra și seria întinsă de incriminări pe tema principiilor—a apucat o cale pozitivă. Observând rapoartele președinților Curțiilor cu jurați și procurorilor generali cum și cifrele statistice și vedând că în crimele de falșuri de monedă și de acte publice și de comerț, jurații achită pe cei mai mulți dintre acuzați, a corecționalizat aceste crime, prezentând proiecte de lege foarte simple cari au fost votate cu o repeziciune uimitoare fără nici o discuție și fără nici o dificultate, aducând prin aceasta, un serviciu imens țării noastre.

Tot ast-fel s'ar putea face și acum, cu loviturile ce au cauzat moartea și cu incendiile.

II. Nu tăgăduesc valoarea imensă ce ar câștiga codul nostru penal, ca și Ministrul reformator prin introducerea în el a principiilor de care vorbea în articolul său d-l Scriban cum ar fi reabilitarea condamnaților, suspendarea pedepsei, etc., dar mai întâiu ar trebui făcut, aceea ce am arătat mai sus, apoi *garantarea pozițiunii tuturilor magistraților* la care prea puțin din d-nii Miniștrii de justiție s'au gândit până acum. Înainte de a se aduce această îmbunătățire magistraturei, introducerea în colul penal a principii ca acela al legii Beranger, ca acelea profesate de presidentul din Château-Thierry, d-l Magnaud, ca lărgirea puterii de apreciere a judecătorului în materie penală, etc., etc.,—ar însemna un adevărat desastru și ar pune justiția care trebuie să

(2) Vezi revista de sociologie și drept în această privință, anul 4, numerele 6 și 7.

fie la adăpost de orî-ce bănuială chiar—la bunul plac al intrigilor cător-va ambițioși.

Iată pentru ce credem, că înainte de a preconiza orî-ce reformă în materie de legi și de principii pe cari le avem în număr destul de mare, datorî suntem noi, cari vedem în fie-ce moment cum stăm, să atragem atențiunea respectaților noștri miniștrii de justiție pentru ca, cu un minut mai înainte, să ridice magistratura în mod efectiv la rangul de a treia putere în stat spre a fi capabilă să ție în or ce moment echilibrul între cele-l'alte două puteri și să asigure mersul normal și constituțional al țării noastre⁽³⁾.

Suntem de perfect acord cu d-l Scriban,—cât și cu colegul nostru d. G. Mumuianu, care a susținut și d-sa în coloanele ziarului *Dreptul* cesțiunea reabilitărei condamnaților,—în ce privește importanța netăgăduită a acestei inovațiuni de introdus în Codul nostru penal. Este necesar și conform spiritului timpului nostru, cum și ideei de justiție absolută, ca pedeapsa să fie proporționată cu vina, ca nici măcar un grăunte de pedeapsă să nu întrecă vina condamnatului.

În această privință, nemuritorul *Sakespeare*, în nu mai puțin nemuritoare sa lucrare *Neguțătorul din Venetia*, ne-a dat nouă și secolelor viitoare exemplul tipic, de ce este și de ce trebuie să fie ideea de dreptate și pedeapsa pentru vinovat. Partizanii reabilitărei zic: În present, condamnațiunea urmărește pe cel culpabil și dincolo de expirarea pedepsei, impunându-i prin aceasta o nouă pedeapsă, de cele mai multe ori, dacă nu în tot-d'a-una, nemeritată. Conștiința acestei nemeritate pedepse, pentru fostul condamnat, produce desiluzia complectă despre echitatea și dreptatea reclamată și garantată de legi, și atunci dintr'un vinovat de ocazie, cum fusese la început, societatea prin legile sale face un revoltat. Nimic de zis contra unor așa de frumoase raționamente avînd de țintă perfecțiunea legilor și realizarea ideei de dreptate până în cele mai mici amănunte ale sale; dar tot ast-fel, nimic nu se poate zice, nici despre dreptul ce aū ceî-l'alți membrii ai societăței, de a se apăra, contra celor răi, în transacțiunile lor de toate zilele.

Și atunci, care este criteriul după care cine va poarte cunoaște persoanele cu care intră în relațiune, a prima dată? Cum buna credință se presupune a fi regula între oameni, de cele mai multe ori suntem inclinați a o da orî-cărui individ cu care venim în contact fără a ne priva de dreptul și reserva de a ne informa despre antecedentele aceluî individ. Această bună-credință însă, de unde ar trebui să fie regula, pe zi ce trece, o

găsim sub formă de excepție, și atunci se transformă în regulă necesitatea de a cunoaște antecedentele persoanei cu care tratăm. Orî-ce antecedent rău, adus la cunoștința noastră, ne dă măsura și posibilitatea de a judeca și cunoaște persoana cu care am venit în contact și cum nu este criteriū să judeci îndreptarea răului anterior, vom fi tot-d'a-una, dacă nu dispuși a rupe relațiunile, dar foarte circumspecți cu ast-fel de persoane. Reabilitarea ar fi ea mijlocul de a cunoaște în totul îndreptarea celui rău? Eū cred că nu sub toate punctele de vedere și nu în starea de azi a legislațiunei noastre generale. Mai mult de cât atât, în ce mă privește pe mine, eū nu socotesc așa de mari, relele aduse societăței noastre din lipsa reabilitărei din codul penal.

În felul cum suntem noi organizați, în pripă, ne lipsește foarte multe din legile și instituțiile ce formează baza moralității și a siguranței apusului civilizată.

Nouă ne lipsește o administrație, și până mai de ună-zî o poliție stabilă, cu ai căror funcționari să poată ajunge la rezultatul de a cunoaște pe degete viața și antecedentele populațiunei din circumscripțiile puse sub supravegherea lor. Noi nu avem un casier judiciar, necesar orî-cărui popor civilizată.

Nicăeri ca la noi, nu se poate, mai ușor, perde urmele cuiva și din această cauză adesea ori suntem în contact cu oamenii cei mai rău famați, ba de multe ori chiar, siliți să le dăm respect și considerațiune. În această ordine de idei, ce poate fi mai decisiv ca exemplul dat de prevenitul Nae Ionescu, fost comisar sanitar, arestat de mine zilele trecute în chestiunea așa zisei: *Drama din str. Francmazonă* și care de și mai fusese în trei rînduri condamnat, la închisoare pentru abus de încredere și delapidare de bani publici, nu a fost împedicat de nimic a fi numit funcționar public, în care calitate a făcut noul fapt ce îi se impută acum.

Nu suntem atâți de mulți români, mai cu seamă din cei ce ocupă funcțiuni, ca să nu ne cunoaștem unii pe alții în cercul nostru, dar nici nu suntem atât de puținî, ca atunci când vedem că un rău, incapabil saū rău fumat, a ocupat locul unui om bun și capabil, să nu strigăm. S'a strigat și când prevenitul Nae Ionescu a fost numit, dar d-l Primar al Capitalei, față de strigătele unora și de protestările de inocență ale celui-l'alt, ca și de stăruințele lui, ne fiind în măsură a face anquetă ca noi, a sfârșit prin al numi și menține funcționar public. Și noi am fost derutați la început, prin protestările încăpățanate ale prevenitului, pe cari le continuă și azi, cu toate că el a fost confruntat chiar cu agentu

(3) Veđi în acest sens d-l Titu Maiorescu, Discursuri parlamentare.

care 'i a executat mandatul de arestare și cu toate că în fișa antropometrică anterioară sunt trecute semnalmmente ce sunt identice cu ale pre-venitului și cari fac imposibilă or-ice îndoială. Așa fiind, dacă cu lipsa dispozițiilor de reabil-itare din codul penal, chiar cei mai răi și per-versi găsesc mijlocul de a se strecura printre oamenii buni, nu este așa de mare și neapărată nevoie a se introduce cât mai în grabă această modificare în codul penal. Negreșit că dacă s'ar face o modificare generală a codului penal, așa cum cer stimații mei confracți, ar fi bine și util de introdus ast-fel de dispozițiuni, dar dacă nu se face nici un fel de modificare de lege, oare nu s'ar putea, pe altă cale de cât pe cea legis-lativă, face ceva pentru a aduce codul penal ac-tual cât mai aproape de realitate și de cerințele moderne?

Socotesc că da. Este nevoie să ne cunoaștem cât mai de aproape în ce privește moralitatea no-astră. Pentru aceasta este absolută nevoie a avea *Casierul Judiciar* care s'ar putea introduce cu foarte multă ușurință și numai pe cale de regu-lament.

Pe cât 'mi aduc aminte, când era la minist-terul justiției d-l Disescu, d-sa se gândea și chiar luase măsuri pentru studiarea și aducerea la îndeplinire a Casierului judiciar, dar plecarea pe neașteptate de la departamentul justiției 'l-a împe-dicat de a traduce în fapt frumoasa D-seale idee.

O altă reformă: care nu are nevoie de lege și care ar fi complimentul necesar al reabilitărei, ar fi instituția *Patronagiului condamnaților*. Această instituție, constituie singurul criteriu, după care se poate cunoaște mai de aproape cei con-demnați și dacă când va reabilitarea se va in-troduce în Codul penal, socotesc că se va face o prea restrânsă și prea puțin dreaptă aplicare a ei, fără instituția patronagiului. Numai atunci când se vor înființa societăți de patronagiū pe lângă fie-care închisoare, se va putea cunoaște de aproape apucăturile și firea criminalilor; nu-mai atunci condamnatul va considera pedeapsa ca o dreaptă răsplată a faptei sale și numai atunci, va găsi el un sprijin și ajutor la eșirea din în-chisoare. Dacă, astă-zi, se simte în multe ocațiuni lipsa reabilitărei, cauza este că pe cei mai mulți dintre condamnați la eșirea lor din închisoare 'i însoțește oprobiul public și dincolo de expierea pedepsei, în lipsa unei instituțiuni, care să 'i prote-jeze contra acestui oprobiū. Dintre condamnați sunt numai câțiva cari nu au nevoie de patro-nagiū, pe când sunt foarte mulți, cari la eșirea lor din închisoare, au absolută nevoie de un sprijin, fără de care nu vor întârzia a se întoarce iarăși în penitenciar; Cu sprijinul acordat de societă-

țile de patronagiū, condamnații liberați vor găsi în tot-d'a-una un loc unde să-și câștige existența cu onestitate și atunci viața fiindu-le mai ușor întreținută și oprobiul public stângenit prin in-trarea în joc a societății de patronagiū sau chiar a persoanei patronatorului, nu se vor mai găsi atât de mulți condamnați cari să se plângă de lipsa reabilitărei din Codul penal.

Dacă Casierul judiciar ar trebui făcut din ini-țiativa d-lui Ministru, instituția Patronagiului, o pot face și particularii și în primul rând magis-trații. Aide să ne hotărâm o dată, ca să nu mai cerem, guvernului prin miniștrii săi, ca numai el să facă ce ni se pare bun în țara noastră, și să mai facem și noi, de la noi. Suntem tineri, avem ideal, avem putere de muncă și voință, de ce să nu începem odată a lucra, iar nu numai a pre-coniza și a da sfaturi mai marilor noștri. În special voi colegi, cari ca și mine vedeți lacunele Codului penal, hotărâți-vă să începem noi munca; eu voi fi soldatul vostru; la război și soldatul ca și generalul are părțicica sa din succesul final, dar aide la război și aduceți-vă aminte că este mai greu să muncești de cât să dai sfaturi și că este mai bine să începi ceva de cât să critici tot.

Stelian Popescu

Judecător de instrucție la Trib. Ilfov

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

TRIBUNALUL COMERCIAL ILFOV

Audiența de la 4 Iunie 1903

Președenția D-lui A. JUCA, Membru

Societatea anonimă „Speranța” cu L. Ruzicka

Sentința No. 955

Societăți pe acțiuni. — Subscriitorii. — Cesionari. — Persoanele ce au calitatea de acționari față de societate și care sunt răspunzătoare de plata integrală a acțiunilor subscrise.—(Art. 168 și 170 Cod. comercial).

Societăți anonime — Constituirea lor. — Modul cum asociații trebuie să figureze. — Dacă pot figura prin procuratori. — Procurii speciale și autentice — Act de constituire. — Act autentic. — Dacă se cere *ad probationem* sau *ad solemnitate*. — (Art. 8 și 98 din Cod. comercial).

Societăți pe acțiuni. — Acțiuni la purtător. — Obligațiuni nominative. — Cesiunea lor. — Formalități. — Aducerea lor la cunoștința terților. — Dacă se cere forme solemne. — Transmisiunea acțiunilor la purtător și a celor nomi-native. — Convențiune. — Tradițiune. — (Art. 171 Codul comercial; art. 1393 din Cod. civil).

Garanție. — Natura acestui contract. — Contract accesoriu.

Asociațiune în participațiune. — Caracterul ei. — Dacă constituie o persoană juridică.

Societăți pe acțiuni. — Cesiune sau vânzare de acțiuni înainte de constituirea societății. — Dacă Cod. comer-cial român permite aceasta. — (Art. 139 din Codul comercial român; art. 137 din Cod. comercial italian).

Confirmațiune. — Condițiuni pentru ca să aibă loc. — Dacă nulitatea cesiunei de acțiuni înainte de constituirea societății se poate confirma. — (Art. 139 Cod. comercial).

1. În societățile pe acțiuni numai subscriitorii și diseriții cesionari au calitatea de acționari față de societate, și sunt

prin urmare responsabil de plata integrală a acțiunilor lor.

2. Societățile anonime trebuiesc constituite prin act autentic, subscris de toți asociații ce vor figura în persoană sau prin procuratori cu procuri speciale și autentice. și societatea nu este legal constituită mai înainte de îndeplinirea acestei formalități.

Actul autentic, pentru constituirea societății nu este o formalitate cerută pentru dovedirea contractului de societate nu este un mijloc de dovadă, ci forma autentică este prescrisă «ad solemnitatem», pentru existența contractului de societate, pentru constituirea societății, și prin urmare legătura juridică din care să derive drepturile și obligațiile de acționari nu poate lua naștere de cât în acest mod.

3. În codul comercial român nu există nici o dispoziție precisă și categorică care să dispună că cesiunile de acțiuni sau obligațiuni nominative să fie supuse la forme solemne, și dacă înscrierea cesiunii în registru semnat de cedent și cesionar este cerută de lege, aceasta se cere numai pentru a se aduce la cunoștința societății și celor de al treilea, cine este titularul și proprietarul acțiunii și cine dar poate executa toate drepturile și este supus la toate obligațiunile derivând din calitatea de acționar; prin urmare această formalitate constituie o măsură de publicitate având același rol și același efect ca și notificarea cesiunii de creanță, prevăzută de art. 1393 din C. civil.

4. Transmisiunea acțiunilor la purtător este supusă la aplicarea principiului general că proprietatea se transferă prin simpla convențiune și dacă legea comercială cere și tradițiunea titlului, această tradițiune este necesară pentru ca cesionarul să poată fi considerat ca acționar față cu cei de al treilea și față de societate.

Tot așa se urmează și cu cesiunea acțiunilor nominative.

Așa dar, tradițiunea titlului fiind prescrisă în interesul celor de al treilea, numai ei sunt în drept a se prevala de neîndeplinirea ei.

5. Garanția este un contract accesoriu, destinat a asigura îndeplinirea unei obligațiuni principale, și deci garanția presupune în mod necesar existența unei obligațiuni principale.

6. Asociațiunea în participațiune are un caracter ocult neconstituind o persoană juridică, de unde urmează că cei de al treilea n'au un drept de cât față cu acela din asociați cu care a contractat.

7. Legiuitorul român, în deosebire de legiuitorul italian, a dispus în termenii absolut generali în art. 139 din Cod. de comerț, corespunzător art. 137 din Cod. de comerț italian, ca ori-ce vânzare sau cesiune de acțiuni înaintea constituției legale a societății este nulă și de nul efect și neaducând nici o restricțiune la această dispoziție generală urmează că legiuitorul român, pentru a înlătura în mod absolut agiotagiul asupra acțiunilor unei societăți viitoare, și gravele consecințe economice ce ar putea rezulta din asemenea speculațiuni, n'a admis nici un fel de învoeli, înainte de constituirea societății, care ar avea de obiect și ca efect transmiterea în mod direct sau indirect, de acțiuni a unei societăți viitoare.

8. Confirmațiunea, fie expresă, fie tacită, pentru ca să fie valabilă trebuie să îndeplinească oare-cari condițiuni, și anume: să fie relativă la un act anulabil și să aibă loc cu cunoștința viciului care infectează actul, și cu intențiunea de a repara acel viciu.

Când e vorba de o confirmațiune tacită, cunoștința viciului și intențiunea de a-l repara trebuie să rezulte, în mod neîndoielnic; din acte cari să implice existența acestor condițiuni.

Când încă este vorba de nulitatea cesiunii de acțiuni a unei societăți viitoare, nulitate de ordine publică, o asemenea nulitate nu este susceptibilă de confirmațiune.

S'au ascultat din partea reclamantei Societatea Speranța d. n. j. avocați Paul Negulescu, Al. Constantinescu și Al. Lăzărescu iar din partea pârâtului L. Ruzicka d. n. j. avocați C. G. Arion, B. Gernea și Em. Pantazi.

Tribunalul deliberând și

Având în vedere acțiunea intentată de «Speranța» Societate anonimă pentru exploatare și explorarea produselor solului și sub solului, prin petiția înregistrată la No. 15159,902 contra d-lui L. Ruzicka, pentru a fi obligat la plata sumelor de lei 2100, reprezentând cei 70% reșmași neachitați din valoarea nominală de lei 3000 a acțiunilor sub scrise de Ruzicka la constituirea zisei societăți; de lei 468,20 reprezentând dobinda de întârziere de 10% până la 31 Octombrie 1902, și în fine, dobinda legală de la data intentării acțiunii până la achitare.

Având în vedere susținerile orale ale părților și concluziunile scrise depuse;

Având în vedere că, conform art. 168 și 170 Cod com. nu mai subscriitorii și diferiții cesionari au calitatea de acționari față de societate, și sunt prin urmare responsabili de plata integrală a acțiunilor lor; că pârâtul în apărarea sa obiectează că nu este nici subscriitor nici cesionar, și că, prin urmare, nu poate fi obligat la plata sumei cerute de societate;

Considerând că rezultă din combinația art. 88 alin. 2 și 129 Cod com., că societățile anonime trebuiesc constituite prin act autentic, sub scris de toți asociații ce vor figura în persoană sau prin procuratori cu procuri speciale și autentice; că după dispoziția art. 98 Cod com., Societatea nu este legal constituită mai înainte de îndeplinirea formalității prescrise de sus citatul art. 88; că din termenii imperativi întrebunțați de legiuitor în sus menționatele texte de lege, rezultă că actul autentic nu este o formalitate cerută pentru dovedirea contractului de Societate, nu este un mijloc de dovadă, ci forma autentică este prescrisă «ad solemnitatem» pentru existența contractului de societate pentru constituirea societății, și prin urmare, legătura juridică din care să derive drepturile și obligațiunile de acționari, nu poate lua naștere de cât în acest mod;

Având în vedere că, în specie, societatea reclamantă nu stabilește cu nimic cum că defendorul ar fi subscris în persoană actul constitutiv al societății și nici că ar fi dat o procură specială și autentică cui va pentru ca să sub-scrie în numele său, de unde urmează, ca punct de vedere, defendorul nu poate fi considerat ca acționar;

Considerând că societatea reclamantă pretinde că defendorul ar fi cesionarul Bancei de Scont care figurează între subscriitorii și care ar fi cedat o parte din acțiunile sale nominative în valoare de 3000 lei lui L. Ruzicka; că în sprinjalul acestei afirmațiuni reclamanta invoacă răspunsul dat de defendorul la interogatoriul ce i s'a făcut și din care rezultă că a vărsat la Banca de Scont suma de 900 lei reprezentând 30% din valoarea acțiunilor, pe care a înțeles să le dobîndească, răspuns care concordă perfect cu cotorul chitanțierului Bancei de Scont, unde se vede trecut defendorul cu această sumă;

Având în vedere că defendorul obiectează, în primul loc, că n'are calitatea de cesionar, de oare-ce pretinsa cesiune intervenită între el și Banca de Scont nu satisface condițiunile prescrise de art. 171 Cod com. pentru cesiunea acțiunilor nominative; că din aliniatul 2 al citatului text de lege ar rezulta că cesiunea unor asemenea acțiuni nu s'ar putea face de cât prin o declarațiune înscrisă în registrul asociațiilor, subscrisă de cedant și de cesionar, sau de mandatarii lor; că această formalitate n'ar fi prescrisă de legiuitor numai ca un mijloc de publicitate în interesul celor de al treilea, dar că ar constitui o formalitate substanțială, indispensabilă chiar pentru existența cesiunii în raporturile dintre părțile contractante; că această declarațiune bilaterală în registrul de societari, ar fi singurul mijloc prin care s'ar putea transfera *inter vivos* proprietatea acțiunilor nominative; că în specie această formalitate ne fiind îndeplinită, pretinsa cesiune nu are nici o valoare, și deci nu poate produce nici un efect;

Având în vedere că obiecțiunea ridicată de pârât, este neîntemeiată, că în materie comercială domină principiul libertății de dovadă a convențiilor, și ar fi deci absolut contrar spiritului legii comerciale, a se admite că tocmai cesiunile de acțiuni sau obligațiuni nominative să fie supuse la forme solemne, fără ca să existe un text de lege precis și categoric.

în această privință, că din moment ce o dispozițiune legală este susceptibilă de mai multe interpretări, este rațional a i se da o interpretare, care fără a viola litera dispozițiunii legale, este mai conformă cu spiritul general al legii din care acea dispozițiune face parte;

Având în vedere că înscrierea cesiunii în registru semnat de cedent și cesionar este cerută de lege pentru a se aduce la cunoștința societății și celor de al treilea, cine este titularul și proprietarul acțiunii, și cine prin urmare poate executa toate drepturile și este supus la toate obligațiunile derivând din calitatea de acționar; că, prin urmare, această formalitate constituie o măsură de publicitate, având același rol și același efect ca și notificarea cesiunii de creanță prevăzută de art. 1393 Cod civil; că această interpretare este singură rațională, rezultă din art. 171 alin. 4, care dispune: «că proprietatea acțiunilor la purtător, se transferă prin simplă tradițiune a titlului», de unde s'ar părea că acțiunile la purtător, prin derogatiune de la principiul consfințit în legislațiunea noastră că proprietatea să transferă prin simpla convențiune, nu se transmit de cât prin tradițiunea titlului; totuși, este constant, atât în doctrină cât și în jurisprudență, că și transmisiunea acțiunilor la purtător este supusă la aplicațiunea principiului general, dar că tradițiunea titlului este necesară pentru ca cesionarul să poată fi considerat ca acționar față cu cei de al treilea și față de societate;

Că aceiași interpretare urmează a se da atunci când este vorba de acțiuni nominative, și deci formalitatea prevăzută de art. 171 Cod com., fiind prescrisă în interesul celor de al treilea, numai ei sunt în drept a se prevala de neîndeplinirea ei; că din toate cele expuse rezultă că acest mijloc de apărare invocat de defendor, este neîntemeiat;

Având în vedere că în al doilea loc, defendorul, în apărarea sa, invoacă dispoziția art. 139 Cod com., care declară nulă ori ce vânzare suu cesiune de acțiuni, făcută înainte de constituirea legală a societății; Că, prin urmare, chiar dacă s'ar considera suma de 900 lei depusă de Ruzicka la Banca de Scont ca reprezentând un scont de 30% asupra valorii acțiunilor cumpărate de la Banca de Scont, totuși această cesiune ar fi nulă și de nul efect, conform sus citatului text de lege;

Având în vedere că este necontestat în fapt că defendorul a versat suma de 900 lei la Banca de Scont la 29 Aprilie 1899, în comptul acțiunilor societății Speranța pe când Soc. Speranța s'a constituit în ziua de 7 Maiu 1899; Că prin urmare, este vorba în specie de cumpărare de acțiuni ale unei societăți viitoare; Că este inadmisibilă versiunea susținută de societate că acea sumă a fost dată nu ca parte din prețul vânzării acțiunilor ci în deposit ca să garanteze Banca de Scont că defendorul va cumpăra acțiunile după constituirea societății; Că garanția este un contract accesoriu, destinat să asigure îndeplinirea unei obligațiuni principale, că garanția presupune în mod necesar existența unei obligațiuni principale; de unde urmează că în specie suma de 900 lei considerată ca deposit de garanție implică numai de cât existența contractului de vânzare, având destinațiunea să asigure executarea obligațiunilor ce incumbă cumpărătorului în virtutea contractului de vânzare; Că, prin urmare, și în această ipoteză, este vorba de vânzarea unor acțiuni înainte de constituirea societății; Că de altminterlea atâta din răspunsul dat de defendor la interogator, cât și din chitanța eliberată de Banca de Scont defendorului, cu ocazia depunerii sumei de 900 lei, rezultă că erea vorba în specie de o cesiune de acțiuni;

Considerând că tot așa de puțin întemeiată este o altă interpretare dată de Societatea reclamantă convențiunii intervenită între defendor și Banca de Scont și anume că această convențiune ar trebui considerată ca o asociațiune în participațiune, convențiune care n'ar fi proibită de art. 139 din Codul nostru de comerț și care este consfințită în mod expres ca valabilă prin aliniatul final din textul corespunzător italian;

Având în vedere că cu nimic nu se stabilește că, în adevăr, intenția părților contractante a fost de a face o asociațiune în participațiune, relativă la drepturile și obligațiunile derivând din subscripțiunea de acțiuni; că admitând chiar că aceasta a fost intenția părților și că o asemenea convențiune ar fi valabilă în dreptul nostru, totuși societatea reclamantă

nici în acest cas n'ar putea să aibă o acțiune directă în contra defendorului pentru plata vârsămintelor rămase neachitate, căci asociațiunea în participațiune are un caracter ocult, ne constituind o persoană juridică; de unde urmează că cei de al treilea în specie Societatea «Speranța» n'are un drept de cât față cu acela din asociați cu care a contractat, în specie numai față de Banca de Scont care a sub scris actul constitutiv;

Considerând de altminterlea că o asemenea convențiune este nulă în legislațiunea noastră, căci legiuitorul român n'a reprodus partea finală din art. 137 Cod de comerț italian, care admite asemenea convențiune; că legiuitorul nostru dânduși seama de inconveniente foarte grave la care ar putea da naștere negocierile de acțiuni a unei societăți neconstituite încă, a dispus în termenii absolut generalii în art. 139 Cod de comerț, că ori-ce vânzare suu cesiune de acțiuni înainte de constituirea legală a societății este nulă și de nul efect; că ne aducând nici o restricțiune la această dispozițiune generală urmează că legiuitorul nostru pentru a înălțura în mod absolut agiotagiul asupra acțiunilor unei societăți viitoare, și gravele consecințe economice care ar putea rezulta din asemenea speculațiuni, a mers mai departe de cât legiuitorul italian, și spre deosebire de acesta, n'a admis nici un fel de învoeli înainte de constituirea societății, care ar avea de obiect și ca efect, transmisiunea în mod direct suu indirect, de acțiuni a unei societăți viitoare;

Având în vedere că societatea reclamantă pretinde că chiar dacă convențiunea intervenită între Banca de Scont și defendorul L. Ruzicka ar fi nulă în virtutea art. 139 Cod com., totuși în specie această nulitate a fost acoperită prin confirmațiunea tacită din partea defendorului confirmațiunile rezultând din faptul că acesta a luat parte personal la toate adunările generale ale acționarilor;

Considerând în drept că confirmațiunea fie expresă, fie tacită pentru ca să fie valabilă, trebuie să îndeplinească oarecare condițiuni: a) să fie relativă la un act anulabil; b) ca confirmarea să aibă loc cu cunoștința viciului care infectează actul și cu intențiunea de a repara acel viciu; că în specie fiind vorba de o confirmațiune tacită, cunoștința viciului și intențiunea de al repara trebuie să rezulte în mod îndoelnic din acte, care să implice existența acestor condițiuni, cea-ce nu se dovedește în cazul de față; că de altminterlea, chiar dacă s'ar fi făcut această dovadă, ea ar fi fost neconcludentă, căci nulitatea cesiunii de acțiuni a unei societăți viitoare, este de ordine publică, după cum reese în mod lămurit din textul art. 139 și din motivele de interes general care servesc de bază acestei dispozițiuni de lege și prin urmare o asemenea nulitate nu este susceptibilă de confirmațiune;

Vedând și dispozițiunile art. 140 pr. civilă;

Pentru aceste considerante redactate de d-l supleant, Alex. Cerban, tribunalul, respinge acțiunea, etc.

(ss) A. Juca. V. I. Răureanu, Alex. Cerban.

p. grefier (s) P. Rizu

Câte-va cuvinte asupra proiectului de lege pentru adăogirea a trei aliniate la art. 55 din legea organizării judecătorești din anul 1890, depus în Cameră din inițiativă parlamentară

Diarul «Curierul Judiciar» din 15 Februarie cor., a anunțat depunerea pe biroul camerei de către d-l Ion Poenaru-Bordea, vice-președinte al camerei a unui proiect de lege relativ la adăogirea a trei aliniate sub art. 55 al legii organizării judecătorești din anul 1890.

Procurându-mi acest proiect, am crezut necesar ca, pe de o parte să-l înserez aci dinpreună cu expunerea de motive ce-l însoțește, iar pe de alta să fac oare-cari observațiuni asupra-i;

Eată copriinderea acestui proiect de lege:

Domnilor Deputați,

Legea de organizare judecătorească din anul 1890, prin art. 55, prevede ca condițiuni de admisibilitate în funcțiunea de prim-grefier și grefieri la Inalta Curte de casație, pe lângă titlul de doctor sau licențiat în drept, și un stagiū de cel puțin doi ani în funcțiunea de judecător de tribunal sau procuror; o-dată înaintați în aceste funcțiuni, dênșii sunt imobilizați aci, legea de organizare ne mai ținând seamă nici de gradul lor ierarhic în ordinul corpului judecătoresc, nici de stagiul ce dênșii fac în aceste funcțiuni.

Aceasta se datorește, de sigur, unei scăpări din vedere a legiuitorului din 1890; căci, dacă pentru aceste funcțiuni s'au cerut condițiuni de admisibilitate ca și pentru magistrați, ar fi neexplicabil de ce nu s'ar ține seamă celor numiți atât de gradul lor ierarhic, cât și de stagiul ce fac în aceste funcțiuni.

În această stare de lucruri, și ținând seamă, pe de o parte, de condițiunile cerute pentru numirea în aceste funcțiuni, cari sunt aproape aceleași cu cele cerute pentru președinții de tribunal, iar, pe de altă parte, luând în considerație faptul că în tot-d'a-una grefierii Curței de casație au fost numiți numai dintre președinții de tribunal, iar de la 1890 dintre acei ce aveau condițiunile cerute pentru președinții, cu drept cuvânt funcțiunea de prim-grefier se poate asimila cu aceea de prim-președinte de tribunal, iar funcțiunea de grefier cu aceea de președinte, iar stagiul făcut în asemenea funcțiuni să fie echivalent cu stagiul făcut în funcțiunile cu cari sunt asimilați.

În aceeași situațiune se găsesc și capii de masă sau ajutorii de grefă ai Inaltei Curți. În adevăr, Inalta Curte nu numește în aceste funcțiuni de cât pe aceia ce posedă titlul de doctor sau licențiat în drept.

Ast-fel, acești funcționari, de și titrați, și de și înlocuiesc pe grefieri în ședință și în cele-alte atribuțiuni, totuși, ori-care ar fi stagiul ce dênșii ar face ca ajutorii de grefă, nu pot deveni grefieri și nici nu li se recunosc dreptul, dupe un anumit stagiū, de a trece în ordinul corpului judecătoresc într-o funcțiune superioară aceeaia ce ar fi putut avea îndată dupe luarea diplomei de licență.

Prin urmare, în cât privește pe acești funcționari, funcțiunea de ajutor de grefă poate fi asimilată cu aceea de ajutor de judecător, supleant de tribunal sau substitut de procuror; iar stagiul ce dênșii fac ca ajutorii de grefă să fie echivalent cu stagiul făcut în funcțiunile cu cari sunt asimilați. De asemenea, ajutorii de grefă să aibă drept ca, dupe un stagiū de șase ani în această funcțiune, stagiū ce se cere unui magistrat pentru a putea fi numit președinte de tribunal, să poată și dênșii a fi înaintați grefierii la Inalta Curte de casație. În fine, este rațional a se admite ca primul-grefier, grefierii și ajutorii de grefă, cari se vor găsi funcționând în momentul promulgării legii, să li se țină seamă de stagiul făcut în aceste funcțiuni din momentul numirii lor.

Acestea sunt motivele pe cari se întemeiază următorul proiect de lege.

PROIECT DE LEGE

Pentru adăugirea a trei aliniate la art. 55 din legea organizării judecătorești din anul 1890

Art. 55, alin. 1. — Funcțiunea de prim-grefier și grefier la Inalta Curte de casație este asimilată cu funcțiunea de prim-președinte și președinte de tribunal, iar stagiul făcut în aceste funcțiuni este echivalent cu stagiul făcut în funcțiunile cu cari sunt asimilați.

Alin. 11. — Funcțiunea de cap de masă sau ajutorii de grefă titrați este asimilată cu aceea de ajutor de judecător, supleant de tribunal sau substitut de procuror, iar stagiul făcut în aceste funcțiuni este echivalent cu stagiul făcut în funcțiunile cu cari sunt asimilați; ajutorii de grefă, cari vor avea un stagiū de șase ani în această funcțiune, pot fi numiți grefierii la Inalta Curte de casație.

Alin. III. — Frimul-grefier, grefierii și ajutorii de grefă, cari, la punerea în aplicare a acestei legi, se vor găsi în aceste funcțiuni, li se va ține seamă de stagiul ce dênșii au făcut din momentul numirii lor în aceste funcțiuni.

L. G. Poianaru-Bordea, C. F. Robescu, P. Buescu, G. C. Dragu, Dinka Schuleru, C. Cernescu, G. Panu, A. Delimarcu, N. Coculescu, C. D. Dimitriu, C. Stere, Ion I. Purcăreanu, G. Diamandi.

De la început, și fără nici o șovăire pot spune că dispozițiunile ce acest proiect cuprinde sunt și juste și echitabile.

În adevăr, dacă deschidem legea organizării judecătorești din anul 1890, găsim în art. 55, că «nimeni nu poate fi numit prim-grefier la Curtea de casație, dacă nu are vârsta de 25 ani, dacă nu este licențiat sau doctor în drept, și dacă, pe lângă aceasta, nu a fost judecător, procuror, supleant de tribunal cel puțin doi ani».

Va să zică, pentru aceste funcțiuni, legiuitorul nu s'a mulțumit ca candidatul să posedă un titlu academic, ci a pretins o garanție mai mult, aceea de a fi fost și magistrat, ținând seamă bine înțeles de gradul de capacitate ce se cere unui grefier de la Curtea de casație, cea mai înaltă instanță judecătorească.

Or, dacă aceasta este voința legiuitorului se poate admite un moment măcar, că acești foști magistrați, prin numirea lor ca prim-grefier și grefieri la Curtea de casație să și piardă și rangul lor ierarhic în magistratură și stagiul petrecut în magistratură înainte de a fi numiți aci? Cred că o asemenea idee nu a putut trece prin capul legiuitorului, și dacă prin legea din 1890 nu s'a făcut nici o mențiune nici de rangul ierarhic, nici de stagiul făcut de acești funcționari, aceasta nu se poate atribui de cât unei simple omisiuni, datorită bine înțeles faptului că acești funcționari fiind numai trei în toată țara, nimănui nu i-a trecut prin gând a se ocupa de soarta lor.

O asemenea scăpare din vedere o găsesc chiar în anuarul judecătoresc pe anul corent.

În adevăr, în acest anuar, de și mult mai complex și mai bine aranjat ca cele din anii precedenți, lucru ce face onoare alcătuitoarelor lui, găsim o inovație, aceea adică de a se arăta la fie-care magistrat atât stagiul de la numirea în magistratură, cât și stagiul în funcțiunea ce ocupă actualmente. Ast-fel, vom găsi trecut acolo, pe înalții magistrați ai Curței de casație, pe magistrații Curții de apel, pe aceea ai tribunalului, pe judecătorii de ocol, cu ajutorii lor, și chiar pe portăreii, cu arătare la fie-care de stagiul făcut de la numire, cum și de stagiul petrecut în ultima funcțiune; nu vom găsi însă nimic despre stagiul primului-grefier și grefierilor Curții de casație, găsim însă în tabela alfabetică trecut în dreptul fie-cărui din acești funcționari diferitele funcțiuni ce a ocupat în magistratură, ca ajutor de judecător, judecător, președinte de tribunal, înainte de a fi trecut ca grefier la Curtea de casație, despre stagiul lor ca magistrați însă, nu găsim nimic.

Cred că, ast-fel cum este alcătuită actuala lege de organizare judecătorească nu se poate tăgădui că grefierul de la Curtea de casație, continuă a fi magistrat, chiar în timpul cât ocupă funcțiunea de grefier, întru cât faptul avansării sale în această funcțiune nu 'i poate ridica acest drept și de aceea zic că iarăși prin omisiune nu au fost trecuți în

anuar cu stagiul ce au în magistratură, căci alt-fel nu se poate crede ca ei să fie mai puțin considerați ca ajutorii de judecători și portărei chiar, care prin legea constitutivă a corpului lor, sunt asimilate cu magistrații (vezi art. 12 din legea portăreilor) având dreptul după un stagiul de patru ani de a trece judecători de ocol, procurori și judecători de tribunal.

Nu trebuie să uităm că atât înainte de punerea în aplicare a legii de organizare judecătorească din 1890, cât și în urmă, grefierii Curții de casație au fost numiți numai dintre presidenții de tribunal și dintre acei ce întruneau condițiunile cerute pentru presidenți ast-fel că prin asimilarea lor, cu primul-președinte și președinte de tribunal nu li se face de cât a li se recunoaște un drept ce 'l aveau deja la numirea lor în aceste funcțiuni. Cu drept cuvânt dar, propuitorii legii au crezut că este drept ca actualilor prim-grefier și grefierii ai Curții să li se țină seamă de stagiul ce au făcut deja în aceste funcțiuni încă de la numirea lor.

Nu trebuie de asemenea să trecem cu vederea, că legiuitorul vechiu a dat mai multă atențiune funcțiunilor de prim-grefier și grefierii ai Curții de casație, căci prin legea organizării judecătorești dinnainte de 1890, găsim pe acești funcționari plătiți cu un salariu lunar de 555 lei (1500 lei vechi) adică așa cum erau plătiți supleanții Curților de apel. Cu timpul însă salariile tuturor funcționarilor ordinului judecătorec au fost augmentate în diferite rinduri, pe cât timp acela al grefierilor Curții de casație a rămas același de la 1861, ear în ultimele timpuri, cu ocazia reducerilor ce s'au făcut salariilor, la toți magistrații li s'a redus din aceea ce li se adăogase ear grefierilor de la casație li s'a tăeet din salariul ce aveau cu 30 de ani înapoi, ast-fel că dênșii cari înainte erau puși pe același picior de egalitate cu supleanții de Curte, astă-zî primesc un salariu după buget 465 lei lunar, adică mai mare ca al judecătorului de instrucție, dar mai mic ceva ca acela al președinților de tribunal.

Din acest punct de vedere găsesc că proiectul de lege de și este bun din toate punctele de vedere, dar este incomplect, căci s'ar fi putut prevedea asimilarea cu președinții de tribunal și în ce privește salariul, care, de alt-fel, nu ar împovăra bugetul de cât cu minima sumă de lei 1500 anual.

Eu chiar a-și merge mai departe. Ținând seamă de rolul grefierului Curții de casație și de variile sale atribuțiuni, a-și propune chiar avansarea pe loc pentru dênșii, căci numai ast-fel s'ar putea forma bunii grefierii care să-și poată da seama în tot momentul de starea jurisprudenței Inaltei Curți în diversele cauze ce se prezintă spre judecare, ceea-ce s'a făcut însă pentru un moment relativ la soarta lor, este drept și echitabil, este un pas înainte și-mi place a crede că viitorii legiuitori, vor face mai mult.

A doua parte din acest proiect e referitor la capii de masa (după cum 'i numește legea organizării judecătorești din 1861) sau ajutorii de grefă. Acești funcționari se numesc de secțiile unite ale Curții de casație, conform legii sale de organizare.

Pentru a putea ocupa această funcțiune pentru care încă de la 1890, se ține concurs, Inalta Curte a stabilit cu drept cuvânt, ca concurenții să posede titlu de licență sau doctorat în drept, și aceasta

în vedere că ajutorul de grefă înlocuește pe grefier în toate atribuțiunile sale. Măsura este legală, dar un lucru e de discutat. Acești funcționari, o dată numiți, nu trebuie să se bucure și ei de drepturile ce le acordă titlul lor? Cu alte cuvinte nu este oare drept să li se țină seamă de stagiul ce fac în această funcțiune? Răspunsul nu poate fi de cât afirmativ, căci dacă un titrat ar fi intrat direct în magistratură ca ajutor de judecător, supleant de tribunal sau substituit de procuror, stagiul făcut în aceste funcțiuni, le-ar fi dat dreptul la avansare.

Orî dacă este așa, drept este ca și ajutorii de grefă ai Curții de casație să fie asimilați cu funcțiunea ce putea avea îndată după dobândirea titlului, și pe cari le-am enumerat mai sus și în același timp să li se țină seamă de stagiul ce fac ca ajutori de grefă, pentru ca cu timpul să poată reintra în magistratură într'un grad superior aceleia ce putea dobândi dacă rămeneau în alte funcțiuni.

O ultimă observațiune. La tribunale și Curțile de apel, ajutorii de grefă pot, după un anume stagiul, să devină grefierii, dispoziție care este naturală, căci în cas de vacanță nimeni nu' este mai bine pus în pozițiune de a ocupa postul de grefier de cât ajutorul său, care cunoaște lucrările și atribuțiunile grefierului. La Curtea de casație însă, ajutorul de grefă de și titrat și de și ar avea orî cât de mare stagiul ca ajutor, nu poate totuși ocupa funcțiunea de grefier, orî cari ar fi meritele lui. Prin urmare, este cât se poate de dreaptă dispoziția prezentului proiect, ca ajutorii de grefă, să poată fi numiți grefierii la casație după un stagiul de șase ani ca ajutori, stagiul ce se cere și unui magistrat ca să poată fi numit președinte de tribunal socotindu-se doi ani de vechime ca supleant și patru ani ca judecător.

Acestea sunt observațiunile ce aveam de făcut asupra proiectului de lege sus arătat.

Grigore V. Maniu

Advocat

INFORMAȚIUNI

Citim în ziarul italian «La Libertà» din 10 Februarie 1904, care apare în Padua, următorul antrefilet privitor la ziarul nostru, pe care îl reproducem în original, de oare ce limba italiană se apropie foarte mult de a noastră, și cetitorii noștri vor înțelege de bună seamă modul favorabil cu care ziarul nostru este primit în străinătate. Vorba ceea: Mai bine te apreciază străinii de cât ai ței!

«Diario giuridico-commerciale, redatto da un comitato di distinti giureconsulti rumeni, che conta già oltre dodici anni di vita, e che si pubblica due volte alla settimana a Bucarest (Romania).

Questo giornale contiene materie di Diritto e Giurisprudenza Rumena ed estera, e per quanto riguarda la parte commerciale, pubblica proteste cambiariarie, sequesri, pignoramenti, insolvenze e fallimenti di tutto il paese; materie di grandissimo interesse per il mondo commerciale dell'estero, riguardo le assicurazioni, le cessioni e il ritiro dei crediti.

Il Corriere Giudiziario è l'unica rivista, in Romania, che pubblichi con esattezza il giro degli affari commerciali».